

השפעת המנטורינג על ההוראה-למידה של אוריינות אקדמית

יוכי וולפנספרגר

מרכז סלאו"ר

מכללת סמינר הקיבוצים

מטרת המחקר

- להבין את תופעת המנטורינג של אוריינות אקדמית והשפעותיה על ההוראה-למידה בהקשר הטבעי של מרכז למידה במכללה לחינוך

למה מנטורינג?

■ מדברי סטודנטית המשתתפת במחקר:

"...אני חושבת שהפן האישי פה הוא מאד מאד חשוב ואולי זה המרכז, זה לב העניין...[...]. זה משהו שהוא מאד תומך עם כל החששות...[...]. וההקשבה, ההקשבה בגובה העיניים...[...]. אני יכולה לנגוע גם בעניין הרגשי שהוא חשוב מאד בעיני...כשאני מעלה צורך ואני אומרת שאני מבועתת מהסמינריון, יש מישהו שמקשיב לצורך שלי אמ...ואני מרגישה שממש יש לי כימיה טובה איתה..."

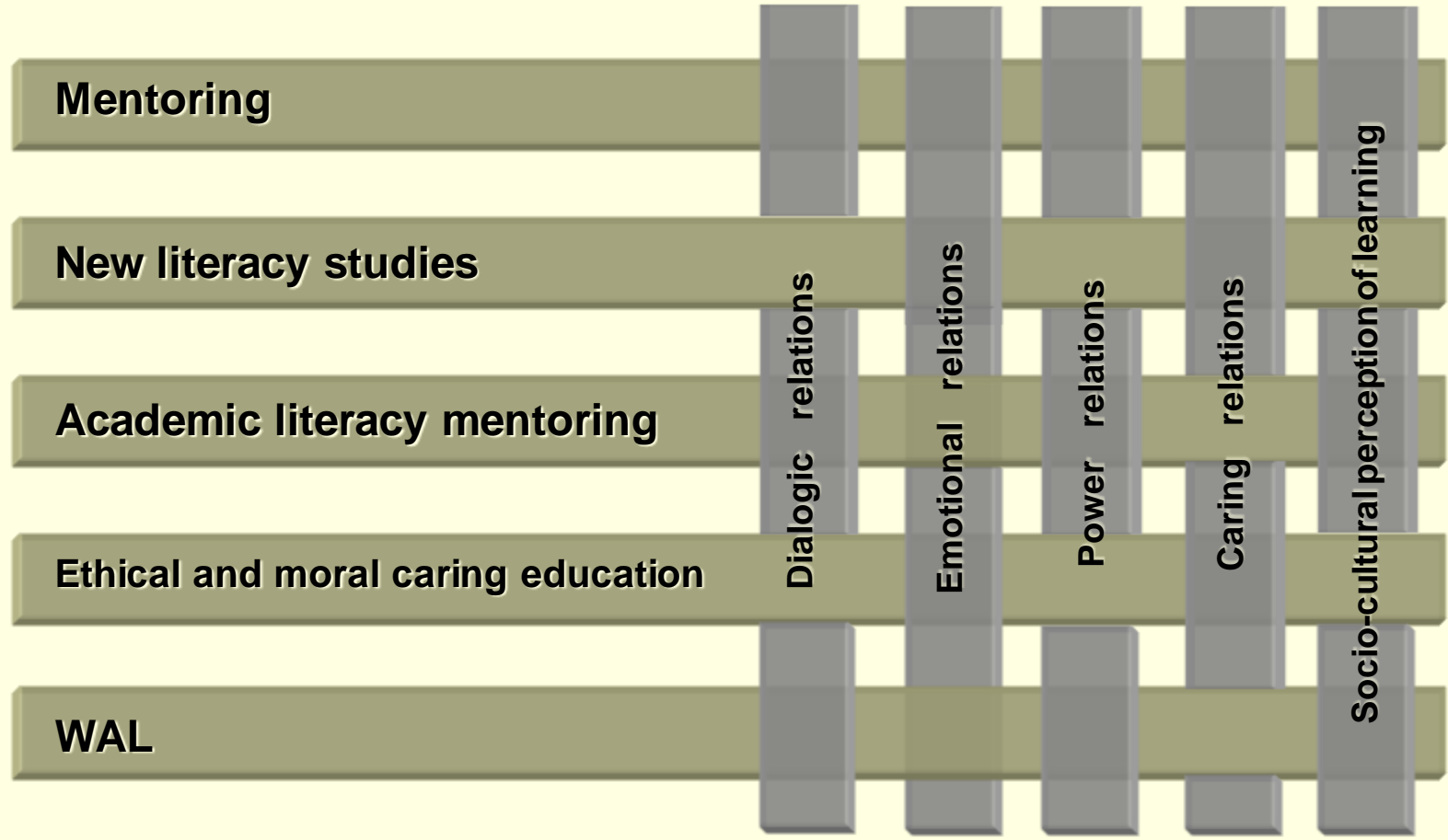
מה זה מנטורינג?

■ מנטורינג הוא מושג רב צדדי שאין לגביו קונצנזוס, ושעיקרי היבטיו הם:

מערכת יחסים בין מנחה למונחה המתקיימת למטרת למידה בתחום מסוים.

מערכת יחסים זו מאופיינת בפער הניסיון בין המנחה למונחה בתחום הנלמד, במתן עזרה ותמיכה פסיכולוגית ומקצועית, בתהליך של למידה והתפתחות אישית ומקצועית.

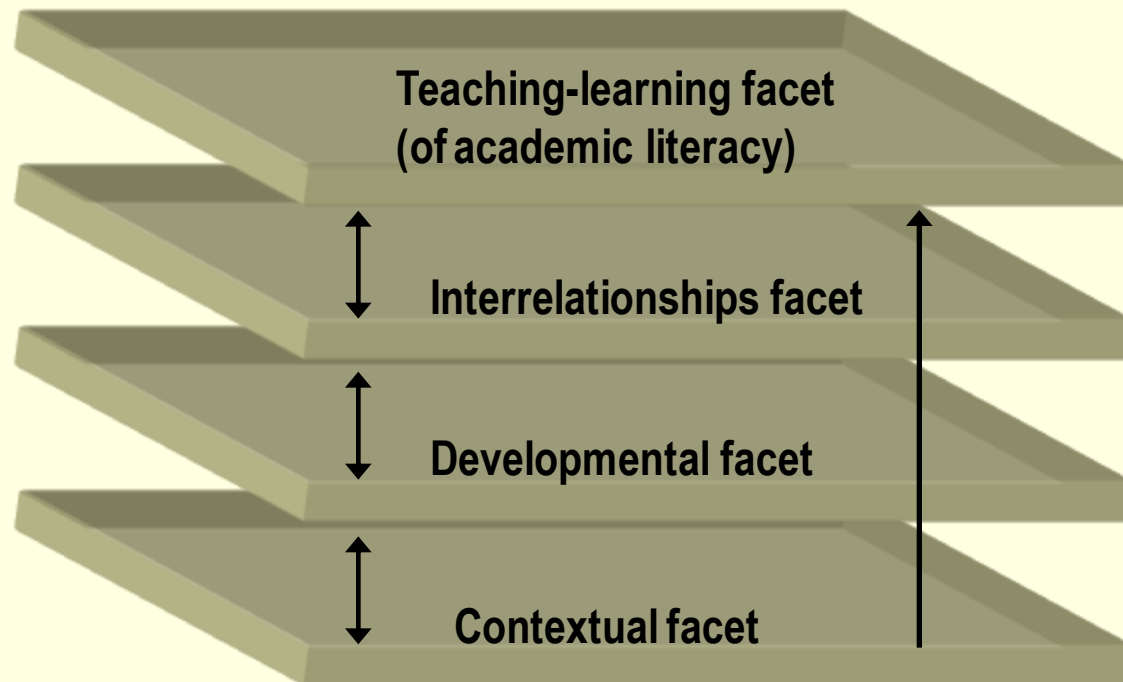
המסגרת התיאורטית של המחקר

המבנה המושגי של המנטורינג במחקר זה

מנטורינג כתופעה כללית:

המורכבת מארבעה היבטים מרכזיים

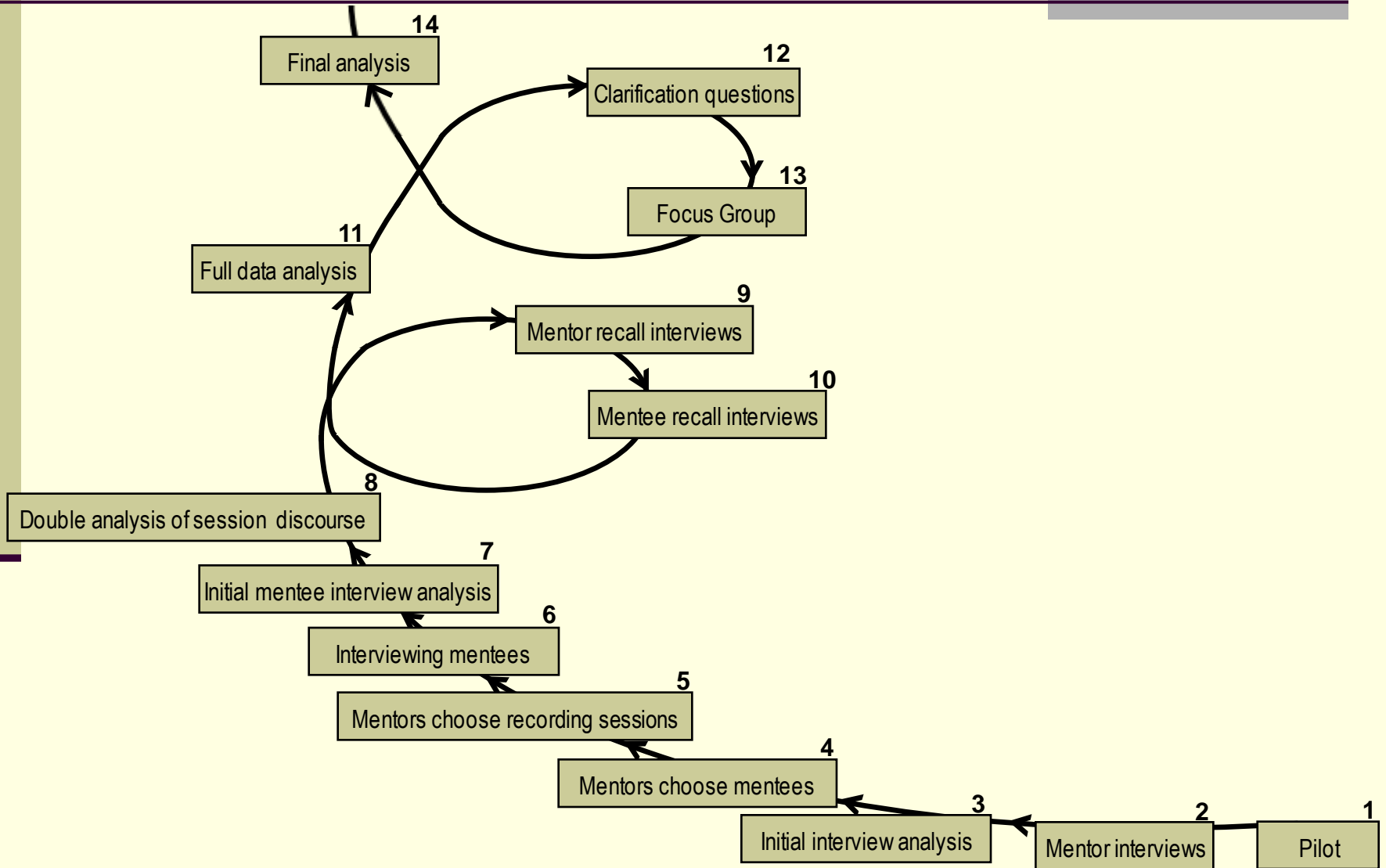
Clutterbuck, 2004;

Kram, 1983; 1985

Levinson et al, 1978

Mullen & Cox et al, 1997

עיצוב המחקר

התיאוריה החדשה העולה מן המחקר

Reciprocal Influences between caring relationship and learning and knowledge development in academic literacy mentoring

Mentoring

New literacy studies

4

3

1

2

5

6

Roles of mentors

Mentoring and mentors features

Caring relationship between mentor and mentee

Learning and knowledge development

Mentees' features

Feedback features

Academic literacy mentoring

Ethical and moral caring education

WAL

Dialogic relations

Emotional relations

Power relations

Caring relations

Socio-cultural perception of learning

1

יחסי אכפתיות בין המנחה למונחה

Caring Feeling

Mentoring Theories

Ayalon, 2007
Calbfleisch, 2002
Fullerton, 1998

Academic literacy Mentoring Theories

Alverman & Hruby, 2000
Bean et al, 2004
Payton-Young et al, 2004

Caring Theories

Noddings, 1984, 1986

Dialogue

Mentoring Theories

Ayalon, 2007
Calbfleisch, 2002
Fullerton, 1998

Dialogue Theories

Bakhtin, 1986
Bokeno & Gantt, 2000

New Literacy Theories

Hyland, 2002
Lillis, 2003

Caring Theories

Noddings, 1984, 1986

Non-use of power

Mentoring Theories

Buel, 2004
Hyland & Lo, 2006
Rippon & Martin, 2003

Academic literacy Mentoring Theories

Mullen, 1997
Turner & Edwards, 2006

New Literacy Theories

fairclough, 1989, 1992

Good atmosphere

Mentoring Theories

Clutterbuck, 2004
Od-Coen, 2004

2

התפתחות הלמידה והידע

Of the mentees:

- mentee initiated
 - Authentic Learning
 - Learning independence
 - Applying to new contexts
 - Reductive & focused perception
- broader transformation

Mentoring Theories

Clutterbuck, 2004
Koro-ljungberg & Hays, 2006

Academic literacy Mentoring Theories

Pally, 2001
Miller & satchwell, 2006

New Literacy Theories

Peyton-Young et al, 2004
Cobb et al, 2006

Psyco-Social Learning Theories

Goldstein, 1999
Vyogosky, 1978
Lave & venger, 1991

Knowledge of mentors for mentees:

- Mentoring
- Academic literacy
- Other disciplines
- Pedagogy
- Relational knowledge

Mentoring Theories

Od-Coen, 2004
Cordingly, 2006

Academic literacy Mentoring Theories

Alverman & Hruby, 2000

New Literacy Theories

Gee, 1996
Curry, 2004

ידע המנטוריות

■ מדברי סטודנטית המשתתפת במחקר:

"שולה פשוט ידעה מה היא אומרת לי."

*כל מה שהיא אמרה זה היה בוודאות וידעתי שאני יכולה
לסמוך על זה, גם בתחום (הדעת) וגם בפדגוגיה.
היה לי בה אמון אישי ואמון מקצועי"*

ידע המונחות

■ מדברי סטודנטית המשתתפת במחקר:

"...הייתי במין פלונטר כזה שאני לא יודעת מה לעשות, והרגשתי שאני... ואפילו הייתה פגיעה בביטחון העצמי שלי, זה היה ויה דולורוזה... [...]. אז השאלות האלה שלה גרמו לי לחשוב... [...]. זה שהייתי צריכה להסביר לה ולענות לה למעשה הסברתי לעצמי וחידדתי והגעתי לפן אחר של רמות ההבנה עם עצמי... [...]. ואני מאמינה, אני בטוחה שעם עצמי לא הייתי מגיעה לכזה רמות של הבנה... [...]. והיכולת שלי לבקר את עצמי עלתה... [...]. הסמינריון הזה למעשה הציב אותי בפני לימודים עצמאיים, אני בוגרת יותר ברכישת ההשכלה שלי, אני מעיזה יותר... [...]. זה אומר שקיבלתי כאן כלים שאני יכולה כבר לעזור הלאה למישהו, נתרמתי כמורה..."

ידע המונחות - המשך

■ מדברי סטודנטית המשתתפת במחקר:

"קיבלתי לבנות יחידת הוראה ולא ידעתי איך לעשות את זה...[...]. לא היה לי את הביטחון שאני יכולה לעשות את זה...[...]. אז באמת למדתי הרבה כלים של איך מתמודדים עם טקסט...[...]. ואיך מכינים יחידת הוראה שלמה...[...]. איך בונים לפי שלבים...[...]. את שאר השיעורים כבר בניתי לבד...[...]. שולה למדה אותי לעשות תרשימי זרימה בשביל שאני אבין את הטקסט, זה היה חדש לי מאד. זה עזר לי מאד, עד היום אני מנתחת טקסטים בעזרת התרשימים האלה...קיבלתי 100! אני לא חושבת שזה היה יוצא ככה בלי ההנחיה...[...]. כשאני למדתי אני יודעת גם ללמד אותם יותר טוב..."

השפעות הדדיות בין יחסים אכפתיים לבין הלמידה

■ השפעת הלמידה על ההיבט הרגשי:

"...בסוף המפגש הייתה לי כבר תקווה כי התחלתי לעשות דברים תכלס, וזה מה שחיפשתי, משהו קונקרטי...[...].
כאן כבר הייתי הרבה יותר ממוקדת...ובאמת איך אנחנו מקשרות את הדברים ולא רק באוויר...[...].באתי לקבל עבודה וזה מה שקיבלתי וזה היה מצוין וזה מה שהרגיע אותי כי רציתי לעשות כבר, להרגיש שנוצר כאן משהו..."

השפעות הדדיות בין יחסים אכפתיים לבין הלמידה

■ השפעת ההיבט הרגשי על הלמידה:

"אני חושבת שמה שמנע אצלי את כל ההתקדמות זה הפחד שחסם אותי...[...]. בגלל שזה היה נראה לי כמו מפלצת ענקית...[...].
ואני חושבת שיותר מהכול זה היה משהו פסיכולוגי, לשבור את המחסום הפסיכולוגי של פחד מעבודות, אני הרגשתי שוורדה עשתה לי איזה הרגעה נפשית...[...]. אני יותר עברתי איתה איזה תהליך של גמילה מחשש אני חושבת, וברגע שהשתחררתי התחלתי יותר לחפש חומר, ויותר... בכל מפגש דברנו על עוד נושא שקשור לאיך לבנות את העבודה...[...]. ואחרי המפגשים איתה עליתי על השביל, בואי נגיד ככה."

לסיום...

תודתי לכם